

Raadsvoorstel

Voorstelnummer: 596701
Zaaknummer: 770612

Houten, 24 augustus 2022



Onderwerp:

Windpark Goyerbrug Ontwerp Verklaring van geen bedenkingen

Beslispunten:

1. Een ontwerpverklaring van geen bedenkingen (ontwerp VVGB) af te geven voor het planologisch mogelijk maken van het realiseren van Windpark Goyerbrug, bestaande uit vier windturbines met bijbehorende voorzieningen aan de zuidkant van het Amsterdam-Rijnkanaal ter hoogte van de Goyerbrug;
2. Als onderdeel van de ontwerp VVGB milieunormen vast te stellen voor Windpark Goyerbrug, te weten:
 - a. geluidnorm algemeen: maximaal 46 dB Lden maximaal 40 dB Lnight
 - geluidnorm molenaarswoning Zuwedijk 6: maximaal 53 dB Lden en 46 dB Lnight
 - geluidnorm molenaarswoning Beusichemseweg 146: maximaal 51 dB Lden en 45 dB Lnight;
 - b. slagschaduw: 0 uur per jaar;
 - c. externe veiligheid: een plaatsgebonden risiconorm van 10-6 voor kwetsbare objecten en 10-5 voor beperkt kwetsbare objecten;
3. De ontwerp VVGB tevens aan te merken als een definitieve VVGB als er tijdens de ter inzage legging van het ontwerp besluit geen zienswijzen worden ingediend die aanleiding geven tot wijziging van de ontwerp VVGB.

Samenvatting

Op 11 januari 2019 heeft initiatiefnemer, Windpark Goyerbrug B.V. een vergunningsaanvraag ingediend voor de realisatie van Windpark Goyerbrug. De vergunning is in oktober 2019 verleend, maar op 28 juli 2021 vernietigd door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (de Afdeling). Er moet opnieuw op de aanvraag worden beslist. De ontwikkeling is in strijd met het ter plaatse geldende bestemmingsplan. Om die reden is voor het realiseren van het windpark een uitgebreide procedure met een ontwerpverklaring van geen bedenkingen, hierna te noemen ontwerp VVGB, van de gemeenteraad vereist.

Als gevolg van de uitspraak van de Afdeling van 28 juli 2021 moeten de milieunormen inzake geluid, slagschaduw en externe veiligheid voor Windpark Goyerbrug door de gemeente Houten worden vastgesteld.

Aanleiding

Op 11 januari 2019 heeft initiatiefnemer Windpark Goyerbrug B.V. een vergunningsaanvraag ingediend voor de realisatie van Windpark Goyerbrug. De vergunning is verleend en ter inzage gelegd op 24 oktober 2019. Hierna hebben procedures gediend ten behoeve van ingestelde beroepen en hoger beroepen.

Op 30 juni 2021 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (de Afdeling) een uitspraak gedaan over windpark Delfzijl Zuid Uitbreiding. De Afdeling heeft hierin geoordeeld dat de algemene normen uit het Activiteitenbesluit milieubeheer (Activiteitenbesluit) en de Activiteitenregeling milieubeheer (Activiteitenregeling) voor windturbinegeluid, slagschaduw en externe veiligheid buiten toepassing moeten worden gelaten ingeval van besluitvorming voor windturbineparken van minimaal 3 windturbines. Hierdoor kan de ruimtelijke aanvaardbaarheid van planologische besluiten voor windturbineparken niet meer enkel onderbouwd worden met een verwijzing naar die windturbinenormen in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling. De Afdeling heeft het bevoegd gezag voor windpark Delfzijl Zuid Uitbreiding een zogenoemde bestuurlijke lus gegeven om dit specifieke onderdeel van de vergunning en bestemmingsplan te herstellen. Daarbij heeft de Afdeling geschetst wat deze nieuwe situatie in het algemeen betekent: bevoegde gezagen kunnen voor nieuwe besluiten wachten op nieuwe rijksnormen of eigen normen in hun besluiten opnemen. Die eigen normen moeten dan voorzien worden van een actuele, deugdelijke en op zichzelf staande motivering.



In lijn met deze uitspraak heeft de Afdeling op 28 juli 2021 de vergunning van Windpark Goyerbrug d.d. 24 oktober 2019 vernietigd. Om die reden moet nu opnieuw op de aanvraag van Windpark Goyerbrug worden beslist. Wachten is voor gemeente Houten geen optie vanwege de beslistermijnen uit de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en een aansprakelijkstelling door de initiatiefnemer. De Afdeling heeft in haar uitspraak van 25 mei 2022 de gemeente Houten opgedragen voor 12 oktober 2022 een nieuw besluit te nemen op straffe van een dwangsom van €100 per dag met een maximum van €15.000. De rechter heeft niet toegelicht waarom voor Houten niet dezelfde bestuurlijke lus is toegepast als voor Delfzijl.

In het opnieuw te nemen besluit mag niet meer worden verwezen naar de normen uit het Activiteitenbesluit. De milieunormen moeten nu door de gemeente Houten worden vastgesteld en voorzien zijn van een actuele, deugdelijke, op zichzelf staande en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden motivering. De initiatiefnemer is gevraagd daar aanvullende en geactualiseerde informatie voor aan te leveren. Op 13 mei 2022, 9 juni 2022 en 29 juli 2022 zijn deze aanvullende gegevens aangereikt.

Het realiseren van Windpark Goyerbrug past niet in het ter plaatste geldende bestemmingsplan. Om medewerking te kunnen verlenen aan de aanvraag, is een planologische afwijking van het bestemmingsplan nodig middels een uitgebreide procedure. Het college is bevoegd om te besluiten op de aanvraag omgevingsvergunning. Voorafgaand hieraan is echter een ontwerp VVGB van de gemeenteraad vereist, waarin deze aangeeft dat sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

Beoogd effect

Het verkrijgen van een ontwerp VVGB en het vaststellen van milieunormen ten behoeve van de ontwerpvergunning (bijlage 1) die het voorliggende plan mogelijk maakt.

Argumenten per beslispunt

1.1 Uit de inhoudelijke beoordeling van de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) blijkt dat de aanvraag voldoet aan de geldende wet- en regelgeving

De gehele aanvraag met bijbehorende stukken is beoordeeld door de RUD. Op haar beurt heeft de RUD zich hierbij laten bijstaan door Pondera Consult B.V., verder te noemen Pondera. Laatstgenoemde geldt als specialist op het gebied van windturbines.

De toetsing heeft uitgewezen dat aan de geldende wet- en regelgeving wordt voldaan.

1.2 Uit de inhoudelijke beoordeling van de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) blijkt dat er sprake is van gedegen en uitgebreide notities en van gedegen en uitgebreide onderzoeken.

De toetsing van de notities en de onderzoeken heeft niet geleid tot twijfel aan de juistheid van de beschrijving van de (globale) effecten voor het milieu of aan de juistheid van (de conclusies in) de onderzoeken. Uit de notities en de onderzoeken blijkt dat Windpark Goyerbrug bij het toepassen van de in de notities genoemde mitigerende maatregelen niet leidt tot belangrijke cumulatieve effecten en/of tot belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Daarnaast zijn er bij Windpark Goyerbrug geen bijzondere omstandigheden die aanleiding geven om (toch) een m.e.r.-procedure te doorlopen (bijlage 2).

Onder mitigatie wordt verstaan het voorkomen of reduceren van de negatieve effecten van een activiteit door het treffen van een maatregel. Zo is een lekbak een mitigerende maatregel om te voorkomen dat opgeslagen olie de bodem in lekt.

1.3 De gemeente is bevoegd gezag voor de aanvraag.

Windpark Goyerbrug valt onder de Elektriciteitswet 1998. Op basis van artikel 9f van de Elektriciteitswet 1998 is Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht formeel het bevoegd gezag om te besluiten op de aanvraag omgevingsvergunning. Gedeputeerde Staten kunnen hiervan afzien als dit geen versnelling geeft ten opzichte van gemeentelijk handelen. Bij brief van 10 oktober 2018 heeft het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht bepaald dat zij afziet van toepassing van de gecoördineerde voorbereiding en bekendmaking van de benodigde besluiten ten behoeve van de realisatie van het Windpark Goyerbrug en afziet van het uitoefenen van haar (exclusieve) bevoegdheid voor de omgevingsvergunning. Daarmee is het college van burgemeester en wethouders van Houten nu het bevoegd gezag om op de aanvraag te beslissen.

1.4 Voor de aanvraag is een verklaring van geen bedenkingen nodig.

Ter plaatse waarop de ontwikkeling is voorzien geldt het bestemmingsplan 'Eiland van Schalkwijk'. Op de gronden geldt de bestemming 'Agrarisch', 'Verkeer – Wegverkeer' en 'Natuur' en de dubbelbestemmingen 'Waarde Landschap 2', 'Waarde Landschap 4', 'Waarde Archeologie 1', 'Waarde Archeologie 2' en 'Waarde Archeologie 3'. Windturbines en bijbehorende voorzieningen passen niet in deze bestemmingen. Omdat de aanvraag in strijd is met het geldende bestemmingsplan en de bouwsom meer dan € 500.000 zal bedragen is een (ontwerp) VVGB vereist. Deze (ontwerp) VVGB is vereist voordat een besluit genomen kan worden. De gemeenteraad kan deze afgeven tenzij sprake is van strijd met een goede ruimtelijke ordening. In voorliggende situatie is daarvan geen sprake.

1.5 Windpark Goyerbrug draagt bij aan de nationale, provinciale en gemeentelijke duurzame energie-doelstellingen.

Windpark Goyerbrug draagt bij aan de afspraken uit het Klimaatakkoord van 28 juni 2019 om in 2030 70% van alle elektriciteit uit hernieuwbare bronnen te halen. De VNG heeft namens alle gemeenten het Klimaatakkoord ondertekend. Daarmee is gemeente Houten gebonden aan deze afspraken.

Onderdeel van de afspraken uit het Klimaatakkoord is dat provincies, gemeenten, waterschappen samen een Regionale Energie Strategie (RES) maken, waarin ruimte geboden wordt aan grootschalige energieprojecten (windmolens en zonnevelden). Alle RES-en samen moeten leiden tot de productie van 35 TWh duurzame energie in 2030. Voor de betreffende projecten moet uiterlijk in 2025 vergunning zijn verleend.

Gemeente Houten is onderdeel van de RES-regio U16. Windpark Goyerbrug is als project opgenomen in de Regionale Energie Strategie 1.0 U16, waarmee de gemeenteraad op 7 oktober 2021 heeft ingestemd. Het park draagt tevens bij aan het behalen van de Rijksdoelstelling van 6.000 MW Wind op land in 2020 en de doelstelling van de provincie Utrecht van 65,5 MW aan opgesteld vermogen windenergie in 2020 en een klimaatneutraal provincie in 2040.

De ambitie van de gemeente Houten is om in 2040 energie- en klimaatneutraal te zijn (uit Milieubeleidsplan 2010, raadbesluit 2009-062). In het Energieplan 2020-2025 is deze ambitie opnieuw bevestigd. En voor 2025 is als tussendoel geformuleerd om 20% van het energieverbruik lokaal duurzaam op te wekken. Daarvoor is inzet op verschillende fronten nodig: een tweede windpark, zonnevelden, zonnedaken en woningisolatie. Windpark Goyerbrug levert met ongeveer 9% van de totale energievraag van Houten (peiljaar: 2019) een (relatief) forse bijdrage aan deze doelstelling.

1.6 De locatie van Windpark Goyerbrug is als zoekgebied vastgelegd in de gemeentelijke Structuurvisie Eiland van Schalkwijk.

Bij de totstandkoming van de Structuurvisie Eiland van Schalkwijk, vastgesteld 22 december 2011, was duurzame energie één van de hoofdthema's. De locatie van het voorgenomen windpark nabij Goyerbrug biedt ruimte voor de productie van duurzame energie waarbij specifiek windenergie is benoemd. De locatie is hiermee in overeenstemming met de gemeentelijke Structuurvisie.

1.7 De locatie van Windpark Goyerbrug is in lijn met de Omgevingsvisie Utrecht.

De Omgevingsvisie Utrecht is vastgesteld op 10 maart 2021. In de Omgevingsvisie worden de integrale langere termijnambities en beleidsdoelen voor de fysiek leefomgeving van de provincie Utrecht vastgelegd. Een van deze thema's is duurzame energie. De locatie van het Windpark Goyerbrug ligt in het gebied waarbinnen de provincie ruimte biedt voor de realisatie van windenergie en/of zonnevelden.

1.8 Windpark Goyerbrug voldoet – met mitigerende maatregelen – aan het criterium van een goede ruimtelijke ordening.

Voor deze aanvraag zijn de activiteiten 'bouwen', 'planologisch strijdig gebruik' en 'omgevingsvergunning beperkte milieutoets' (OBM-mer) van toepassing (bijlage 3). Na toetsing van de aanvraag op volledigheid is de gehele aanvraag met bijbehorende stukken extern inhoudelijk getoetst door deskundigen van Pondera en de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) (bijlage 4). Zij hebben alle milieu- en omgevingsaspecten beoordeeld. Als gevolg van de Afdelingsuitspraken van 30 juni 2021 en 28 juli 2021 moeten bij deze toetsing tevens de normstelling voor de aspecten geluid, slagschaduw en externe veiligheid expliciet worden betrokken. Deze aspecten komen aan bod in Hoofdstuk 4 van de Ruimtelijke onderbouwing (bijlage 5), die deel uitmaakt van de aanvraag omgevingsvergunning, en onder de argumenten 3.a.1. t/m 3.c.1.

Bij "slagschaduw" zijn mitigerende maatregelen genomen in de vorm van een stilstandvoorziening. Een stilstandvoorziening zorgt er voor dat op bepaalde tijden, wanneer de zon schijnt, de windturbine

stilgezet wordt waardoor er op dat moment geen slagschaduw optreedt. Hiervoor worden de turbines uitgerust met een zonnensensor. Op deze manier wordt nooit meer dan de toegestane slagschaduwhinder bij woningen van derden veroorzaakt. Lichtschittering wordt beperkt door toepassing van niet reflecterende materialen of coatinglagen. Vanuit het oogpunt van omgevingsveiligheid hoeven er geen mitigerende maatregelen genomen te worden.

De mitigerende maatregelen zullen in de vorm van vergunningvoorschriften aan de vergunning worden verbonden en zo aan initiatiefnemer worden opgelegd. In de door de Provincie Utrecht verleende vergunning Wet natuurbescherming zijn mitigerende maatregelen ten aanzien van een aantal beschermde diersoorten opgenomen. Meer daarover staat onder het kopje Biodiversiteit.

Er zijn geen nadelige gevolgen voor de huidige planologische en milieuhygiënische situatie. De Ruimtelijke onderbouwing toont aan dat wordt voldaan aan het criterium van een goede ruimtelijke ordening.

2.a.1. De norm van 46 dB Lden en 40 dB Lnight in combinatie met noise modes past het beste in de situatie bij Windpark Goyerbrug.

Door de uitspraken van de Afdeling van 30 juni 2021 en 28 juli 2021 moet de gemeente zelf normen stellen voor het aspect geluid. Voor geluid zijn Lden en Lnight goede normen. Lden betreft het jaargemiddelde geluid op de gevel van een woning op de dag, Lnight in de nacht.

Door initiatiefnemer is een norm van 47dB Lden aangevraagd. In het kader van de normstelling heeft LPB SIGHT een onderzoek uitgevoerd naar de effecten van geluid van de windturbines op de omgeving. LBP SIGHT is de adviseur van de initiatiefnemer. Zij zijn gespecialiseerd in onder andere duurzaamheid, energie en milieu. Rapporten van LBP SIGHT maken onderdeel uit van de aanvraag en zijn terug te vinden in het rapport Ruimtelijke onderbouwing en het rapport Bouwen en OBM.

In dit onderzoek van LBP SIGHT zijn diverse grenswaarden voor geluid beschouwd. Gekeken is hierbij naar de maatregelen die nodig zijn om die grenswaarde te bereiken (de mitigerende maatregelen) in relatie tot het aantal ernstig gehinderden bij die grenswaarde en de energieproductie. LPB SIGHT heeft onderbouwd dat de Lden 47dB norm een ruimtelijk aanvaardbare norm is. De norm van 47 dB Lden is overigens gelijk aan de norm uit het Activiteitenbesluit.

Een geluidnorm van 46 dB Lden (t.o.v. een geluidnorm van 47 dB Lden) zorgt voor een aanvullende reductie van het aantal gehinderden van 0,8 (totaal aantal ernstig gehinderden 2,2) tegen 5,8 % extra opbrengstverlies, ten opzichte van een geluidnorm van 47 dB Lden (totaal opbrengstverlies 11,9%). Dit is uitgewerkt in de notitie procedure windpark Goyerbrug, nadere informatie (bijlage 8).

Het belang van de omwonenden om beschermd te worden tegen geluidsoverlast weegt zwaar voor de gemeente. Door een norm van 46 dB Lden toe te passen, vermindert het aantal ernstig gehinderden van 3,0 (bij een norm conform aanvraag) naar 2,2. Het opbrengstverlies dat daar tegenover staat, is acceptabel.

De Lnight norm ligt onder normale omstandigheden altijd 6 dB onder de Lden norm. Daarom is uitgekomen op Lnight 40dB. In de nacht geldt dus een strengere norm. Daarmee worden omwonenden beter beschermd tegen mogelijke slaapverstoring.

Aan deze normen kan worden voldaan met noise modes. Noise modes is een systeem waarbij de wieken in lagere rotatiesnelheid kunnen draaien. Dat betekent dan ook minder geluid.

2.a.2. Voor de twee molenaarswoningen kan een minder strenge norm worden vastgesteld.

Een molenaarswoning heeft functionele en organisatorische bindingen met een windpark. De woningen Zuwedijk 6 en Beusichemseweg 146 zijn als zodanig aan te merken. Tussen de initiatiefnemer en de eigenaren van deze agrarische bedrijfswoningen zijn afspraken gemaakt over het beheer van de windturbines. Initiatiefnemer hecht er namelijk aan dat in de nabije omgeving toezichthouders aanwezig zijn voor onderhouds- en beveiligingsdoeleinden, maar ook om directe visuele inspectie te verrichten of het stilzetten van de turbine wanneer dit nodig is. De woningen Zuwedijk 6 en Beusichemseweg 146 bevinden zich op een afstand van respectievelijk 171 en 228 meter van de dichtstbijzijnde windturbine. De betreffende eigenaren krijgen de functie als molenaar van het nieuwe windturbinepark.

Onder deze omstandigheden zijn wij van mening dat sprake is van voldoende functionele en organisatorische bindingen om deze agrarische bedrijfswoningen tevens als bedrijfswoning bij het

windpark Goyerbrug aan te merken. Gelet op het feit dat sprake is van bedrijfswoningen bij het windpark is een lagere geluidsnorm aanvaardbaar. Voor de molenaarswoning Zuwendijk 6 bedraagt de norm ten hoogste 53 dB Lden en 46 dB Lnight. Voor de molenaarswoning Beusichemseweg 146 bedraagt de norm ten hoogste 51 dB Lden en 45 dB Lnight.

2.a.3 Er is wetenschappelijk geen directe relatie aangetoond tussen geluidhinder en gezondheidssklachten.

De vraag of er een relatie is tussen geluidhinder en gezondheid staat al jaren ter discussie. De factsheet RIVM (juli 2021, bijlage 7) concludeert echter dat voor gezondheidseffecten zoals hart- en vaatziekten, stofwisselingsstoornissen, cognitieve effecten, diabetes, obesitas en effecten op de mentale gezondheid, onvoldoende bewijs is gevonden dat die samenhangen met het geluid of wonen in de buurt van windturbines (bijlage 7). Dit neemt niet weg dat wij als gemeente begrip hebben voor mensen die hinder ondervinden van de windmolens. Echter is het voor de gemeente ook belangrijk om zich voor haar besluitvorming te beroepen op wetenschappelijk aangetoonde feiten.

2.b.1 Voor slagschaduw wordt een norm van 0 uur per jaar het meest passend geacht, in plaats van de aangevraagde 14 uur.

Door de uitspraken van de Afdeling van 30 juni 2021 en 28 juli 2021 moet de gemeente zelf normen stellen voor het aspect slagschaduw. Door initiatiefnemer is een norm aangevraagd van 14 uren "netto slagschaduw per jaar met een maximum van 20 minuten per dag".

Voor het bepalen van de gevraagde "jaarnorm" van maximaal 14 uren per jaar heeft LPB SIGHT onderzoek verricht naar de effecten van slagschaduw. Uit dit onderzoek is gebleken dat de aangevraagde norm van maximaal 14 uur per jaar (gedurende maximaal 20 minuten per dag) in beginsel een ruimtelijk aanvaardbare norm is die voor Windpark Goyerbrug gehanteerd kan worden.

Desalniettemin is het voorstel om een strengere norm op te leggen van 0 uur per jaar. Met de norm van 0 uur per jaar worden 147 woningen extra beschermd tegen slagschaduw ten opzichte van de norm van 14 uur per jaar.

Het opleggen van een norm van 0 uur slagschaduw per jaar leidt tot een opbrengstverlies van 0,31 GWh (ca. €21.700 en ca. 88 huishoudens). Dat is 0,6% meer verlies dan bij een norm van maximaal 14 uur per jaar. Het belang van de omwonenden om niet met slagschaduw geconfronteerd te worden weegt zwaar voor de gemeente. In afwijking van het advies acht de gemeente een norm van 0 uur slagschaduw het beste past in deze situatie. Het geeft omwonenden de maximale bescherming tegen slagschaduw. Het extra opbrengstverlies dat daar tegenover staat, is beperkt.

2.c.1 Met de normen PR10-5 (beperkt kwetsbare objecten) en PR10-6 (kwetsbare objecten) is het externe veiligheidsrisico van Windpark Goyerbrug lager dan van andere algemeen aanvaarde maatschappelijke risico's.

Door de uitspraken van de Afdeling van 30 juni 2021 en 28 juli 2021 moet de gemeente zelf normen stellen voor het aspect externe veiligheid. Daarvoor worden PR1-normen gebruikt. Die zeggen iets over de kans dat iemand een ernstig ongeval krijgt door toedoen van het windpark in dit geval. Voor veel andere risicobronnen wordt de normen PR10-5 (kans van 1 op 100.000) voor beperkt kwetsbare objecten en PR10-6 (kans van 1 op 1.000.000) voor kwetsbare objecten gebruikt. Ook voor windturbines is dit een aanvaardbare norm. Het risico ligt hiermee aanmerkelijk lager dan bij andere algemeen aanvaarde maatschappelijke risico's. Het reizen met een vliegtuig is vergeleken met een windturbineongeluk bijvoorbeeld circa 1.000x hoger. Het wonen in laaggelegen gebieden (overstromingsrisico) geeft circa een 10x hogere kans op overlijden dan een windturbine en voor autorijden ligt de kans op een vergelijkbaar aantal verloren levensjaren bijna 10.000x hoger dan bij een windturbineongeluk. Er is daarom geen aanleiding een strengere norm te hanteren voor windturbines dan voor andere risicovolle objecten.

Deze norm is gelijk aan het Activiteitenbesluit. Deze waarden worden daarom geschikt geacht als norm. In principe is het opnemen van een norm voor kwetsbare objecten strikt genomen voor windpark Goyerbrug niet benodigd, aangezien deze objecten niet aanwezig zijn binnen de invloedsfeer van de windturbines. Om ongewenste situaties in de toekomst als gevolg van eventuele andere ruimtelijke ontwikkelingen te voorkomen en voor alle betrokkenen duidelijkheid te verschaffen wordt wel aanbevolen om deze normen op te nemen in de voorschriften. Dit betekent concreet een norm van maximaal PR10-6 voor kwetsbare objecten en maximaal PR10-5 voor beperkt kwetsbare objecten.

3.1 Directe omzetting van ontwerp VVGB naar een definitieve VVGB zorgt voor snelle besluitvorming.

De ontwerp VVGB zal tezamen met het ontwerp besluit op de aanvraag om omgevingsvergunning ter inzage worden gelegd. Tegen het ontwerp besluit kunnen door eenieder zienswijzen worden ingediend. Zienswijzen die betrekking hebben op de VVGB zullen door de raad beoordeeld moeten worden. Door te besluiten dat de ontwerp VVGB omgezet kan worden naar een definitieve VVGB indien daartegen geen zienswijzen worden ingediend, hoeft de raad niet nogmaals gevraagd te worden een besluit te nemen over de gevraagde VVGB. Dit zorgt voor snellere besluitvorming.

Biodiversiteit

De effecten van Windpark Goyerbrug op de natuur en biodiversiteit zijn op verschillende niveaus in beeld gebracht. Ten eerste is gekeken naar het effect op de beschermde natuur in Natura 2000-gebieden. De afstand tussen het windpark en de meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden is zo groot dat significante negatieve effecten op de instandhoudings-doelstellingen van die gebieden uitgesloten wordt. Daarbij is ook de stikstofuitstoot van (de aanleg van) het windpark meegewogen.

Ten tweede is gekeken naar het effect van Windpark Goyerbrug op het naast gelegen NNN-gebied. NNN staat voor Natuur Netwerk Nederland. Twee van de vier windmolens draaien deels over dat NNN-gebied. Dit leidt echter niet tot verstoring van de doelsoorten in het gebied (droog bos, kruiden- en faunairijk grasland en diverse bosvogels). De doelsoorten zitten in een besloten habitat en zijn niet of nauwelijks verstoringgevoelig.

Ten slotte is gekeken naar het effect van Windpark Goyerbrug op beschermde diersoorten. Voor vliegende dieren (vogels en vleermuizen) is er kans op sterfte door aanvaring met de windturbines. De sterfte blijft echter beneden de 1%-mortaliteitsnorm van de 81 betrokken vogelsoorten. De gunstige staat van instandhouding van deze soorten komt dan ook niet in gevaar. Provincie Utrecht heeft op 14 december 2018 ontheffing verleend van de Wet natuurbescherming. Daarin zijn voor vleermuizen voorschriften opgenomen om het risico op een aanvaring maximaal te beperken. Onder bepaalde omstandigheden moeten de turbines stil gezet worden. Daarmee wordt ook voor vleermuizen de gunstige staat van instandhouding niet aangetast.

De provincie heeft in haar Omgevingsverordening een aantal instructieregels opgenomen. Gemeenten zijn gehouden deze op te volgen. Dus nemen wij voorschriften op waarmee wij uitvoering geven aan de instructieregels uit de provinciale Omgevingsverordening.

Kanttekeningen

1.1/2.1 De komst van Windpark Goyerbrug is niet onomstreden.

Vanuit de omgeving zijn er wisselende geluiden over de (mogelijke) komst van Windpark Goyerbrug. Veel mensen maken zich zorgen. Een deel van hen heeft de beroepszaken tegen de eerder verleende vergunning gevoerd.

In het Coalitieakkoord Houten van juni 2022 is het volgende overwogen:

‘Windenergie is een concrete invulling van duurzaamheid. Tegelijkertijd bestaat er onder een gedeelte van de bevolking in Nederland, zo ook in Houten, weerstand tegen het plaatsen van hoge windturbines. Door het vorige college en gemeenteraad zijn stappen gezet om het windpark Goyerbrug te realiseren. We realiseren ons dat er bij omwonenden weerstand is tegen windpark Goyerbrug en gaan serieus verkennen of er een vergelijkbaar in opbrengst en tijdig te realiseren alternatief voor het windpark is’

Deze heroverweging heeft de afgelopen zomer plaatsgevonden. Hierover is een separaat raadsvoorstel naar de raad gestuurd. Daarin is voorgesteld om door te gaan met de vergunningverlening voor Windpark Goyerbrug.

1.2/2.2 Er is nog geen jurisprudentie over het stellen van eigen normen door het Nevele-arrest.

Sinds de uitspraak van de Raad van State in de zaak Delfzijl Zuid Uitbreiding moeten bevoegde gezagen nu zelf bepalen wat passende normen zijn. De onderbouwing van die normen is cruciaal. Naast gemeente Houten is slechts een handvol gemeenten hiermee bezig. Alle gemeente hanteren ongeveer dezelfde aanpak. Er is echter nog geen jurisprudentie voorhanden waarin die nieuwe beoordelingswijze centraal staat. We weten dus pas of we ons huiswerk goed gedaan hebben op het moment dat de Raad van State daar een oordeel over velt.

2.3 De ontwikkelingen op rijksniveau (plan-MER) vormen een onzekerheid voor de eigen normen die de gemeente nu vaststelt.

De rijksoverheid voert momenteel een plan-MER uit. Dit is de eerste stap om op rijksniveau tot nieuwe milieunormen voor windturbines te komen. De resultaten van de plan-MER worden dit najaar verwacht. Uiteindelijk moet dit rond de zomer 2023 tot nieuwe rijksnormen leiden. Zowel de uitkomsten van de plan-MER als het vaststellen van nieuwe rijksnormen hebben mogelijk invloed op (de discussie over) de normen voor Windpark Goyerbrug in respectievelijk de fase van het definitieve besluit en de beroepsprocedure. Dat is een gegeven. Wachten is voor gemeente Houten geen optie. Het college volgt de ontwikkelingen op de voet, zodat daar – indien nodig – direct op geanticipeerd kan worden. Als de plan-MER openbaar is voordat het definitieve besluit over Windpark Goyerbrug aan de orde is, dan betrekken we de inhoud daarvan in het definitieve besluit. Als de plan-MER aanleiding geeft voor andere (strengere) normen dan nu voorgesteld, is het college voornemens om in het raadsvoorstel voor de definitieve verklaring van geen bedenkingen de normen te wijzigen.

3.1. De participatie van omwonenden over de milieunormen is beperkt tot officiële inspraakmomenten zoals de RTG en zienswijzeprocedure.

Op 25 mei 2022 heeft de Raad van State de gemeente een strakke termijn gegeven voor een nieuw besluit over de vergunningaanvraag: uiterlijk 12 oktober 2022 moet dat besluit genomen zijn, op last van een dwangsom. De inzet is daarom om zo snel als mogelijk een besluit te nemen. Vanwege de vereiste snelheid zijn geen extra participatiemomenten gepland. Om omwonenden en inwoners binnen de strakke tijdsaders maximaal te faciliteren worden dit besluit en de bijbehorende stukken zo snel mogelijk op de gemeentelijke website gepubliceerd. En er is op 22 augustus 2022 een informatieavond geweest.

Participatie

Door de jaren heen zijn er diverse communicatie- en participatiemomenten geweest, georganiseerd door zowel de gemeente als door de initiatiefnemer. Een uitgebreide beschrijving is bijgevoegd in de Notitie Draagvlak (bijlage 9), die is opgesteld ten behoeve van de besluitvorming in 2019. Deze momenten hebben veel input voor het voorliggende besluit opgeleverd. Veel gehoorde zorgen gingen over de impact op het landschap, overlast en gezondheid. Deze thema's zijn allemaal onderdeel geweest van de belangenafweging.

Initiatiefnemer

Omwonenden zijn in een vroeg stadium betrokken bij de ontwikkeling van Windpark Goyerbrug. In aanloop naar en rondom de vergunningaanvraag in 2019 heeft de initiatiefnemer diverse avonden en gesprekken georganiseerd en via onder andere brieven, e-mails en krantenberichten gecommuniceerd over de plannen.

De initiatiefnemer maakt het mogelijk voor omwonenden en inwoners, ook van omliggende gemeenten, om na realisatie financieel deel te nemen in één van de vier windturbines. Hoe dichter mensen bij het windpark wonen, hoe hoger de korting die zij op hun "aandeel" krijgen. Binnen 1.000 meter geldt 100% korting, lineair aflopend tot 0% op 1500 meter van het windpark. Daarnaast stort hij eenmalig € 50.000 in het windfonds dat de gemeente opzet. De totale omvang van het fonds wordt daarmee (eenmalig) € 150.000.

Met 16 van de in totaal 17 direct omwonende huishoudens (binnen ca. 550 meter) heeft de initiatiefnemer een overeenkomst gesloten. Deze bewoners worden financieel gecompenseerd voor de eventuele overlast die zij gaan ervaren. Het tekenen van een contract wil zeker niet zeggen dat deze direct omwonenden staan te juichen. Het zegt wel dat zij zich in voldoende mate gecompenseerd voelen voor de verandering in hun leefomgeving.

Nieuw communicatietraject

Anticiperend op de nieuwe vergunningprocedure heeft de gemeente de afgelopen maanden een nieuw communicatietraject opgestart. Over de ontwikkeling van het windpark heeft op 4 april 2022 een interpellatiedebat plaats gevonden. In Houtens Nieuws, Wijks Nieuws en Culemborgs Nieuws hebben publicaties gestaan over drie extra spreekuren die in april hebben plaatsgevonden.

Ook zijn er e-mails verstuurd aan circa 175 personen die zich hebben aangemeld voor de mailinglijst over Windpark Goyerbrug. De reacties per e-mail en in de spreekuren zijn ook betrokken in de voorbereiding van dit besluit.

De pagina's op de website van de gemeente over Goyerbrug zijn permanent actueel gehouden en zijn 21 juli opnieuw ingedeeld, waardoor de informatie toegankelijker is.

Op 22 augustus 2022 is een informatieavond over de beoordeling van de vergunningsaanvraag gehouden. Wethouder Paul van Ruitenbeek, medewerkers van de gemeente en deskundigen van Pondera hebben op de avond presentaties gegeven en vragen beantwoord. De avond is aangekondigd met twee advertenties en een artikel in Houtens Nieuws. Er is twee keer een aankondiging van deze avond gestuurd naar de mailinglist van geïnteresseerden.

Financiën en formatie

De Wet ruimtelijke ordening (Wro) bepaalt dat de gemeenteraad een exploitatieplan moet vaststellen voor gronden waarop een bouwplan is voorgenomen. Een exploitatieplan kan achterwege blijven wanneer de kosten door middel van een anterieure overeenkomst worden verhaald. In dit geval is geen sprake van een bouwplan in de zin van de Wro en Bro, maar is wel gekozen voor het aangaan van een overeenkomst op grond waarvan, in ieder geval, de eventuele planschadekosten worden verhaald (de hiervoor genoemde Anterieure- en planschadeovereenkomst Windpark Goyerbrug).

Ten aanzien van te overleggen bankgarantie door de exploitant bestaat het risico dat in het geval de financiering niet rondkomt ook de bankgarantie er niet gaat komen. Aangezien de planologische maatregel echter wel een feit is kunnen dan eventuele planschadeclaims worden ingediend bij de gemeente Houten zonder dat er een verhaalsmogelijkheid is in het geval de exploitant zijn verplichtingen onverhoopt niet nakomt. Om het eventuele risico te kwantificeren heeft de exploitant een QuickScan laten uitvoeren. Op basis daarvan wordt het risico op planschade geraamd op € 95.000. Zoals te doen gebruikelijk worden risico's ten aanzien van planologische procedures betrokken bij het opstellen van de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing van de begroting.

Tevens zijn er in de anterieure overeenkomst bepalingen opgenomen over de communicatie en participatie van de omgeving in het verdere proces.

De ambtelijke kosten worden geacht inbegrepen te zijn in de leges. De leges zijn in 2019 betaald en alle kosten die destijds gemaakt zijn en in de daaropvolgende procedures zijn uit de legesinkomsten gedekt. Deze middelen zijn inmiddels op.

De kosten voor de lopende procedure zijn geschat op € 132.500 - € 187.500 voor 2022 en € 115.000 voor 2023. Dit wordt gefinancierd uit de vrije ruimte binnen het duurzaamheidsbudget in 2022 en de reservering meeropbrengst leges t.b.v. complexe dossiers in 2022. In het collegevoorstel van 15 maart 2022 'Vervolg Windpark Goyerbrug' (bijlage 10) zijn de financiën toegelicht. Bovendien is de gemeente in gesprek met Provincie Utrecht over een mogelijke financiële bijdrage van de provincie in dit dossier.

Geen financiële consequenties Wet M&O, VPB en/of BTW

Communicatie

Het besluit wordt gecommuniceerd via Houten.nl, publicatie in 't Groentje, een persgesprek en via een mailing aan de belanghebbenden die zich voor de e-maillijst hebben aangemeld.

Daarnaast krijgen alle bewoners binnen een straal van 2,5 km een brief op hun huisadres. Ook worden de bestuurders en hun ambtelijke ondersteuning van de buurgemeenten en provincie geïnformeerd. In de sociale media worden berichten geplaatst op de daarvoor geschikte gemeentelijke kanalen.

Voortgang

De stukken worden vanaf eind september 2022 gedurende zes weken ter inzage gelegd. De ingediende zienswijzen worden beantwoord en betrokken in het definitieve besluit. Het definitieve besluit van het college is nu voorzien eind november 2022. Afhankelijk van de aard van de zienswijzen is besluitvorming door de raad aan de orde, uiterlijk in december 2022.

Evaluatie

n.v.t.

Houten, 23 augustus 2022

het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Houten
de secretaris, de burgemeester,

A.J. Barink

G.P. Isabella

Bijlagen

1. Ontwerpbesluit omgevingsvergunning
2. Besluit m.e.r. beoordeling Windpark Goyerbrug
3. Onderdeel bouwen en Beperkte Milieutoets LBP | SIGHT versie 11_001 d.d. 29 juli 2022
4. Motivering lokale milieunormen windpark Goyerbrug d.d. 30 juni 2022 van Pondera Consult
5. Ruimtelijke onderbouwing LBP SIGHT versie 25_001 d.d. 29 juli 2022
6. WHO-advies over geluid windparken d.d. 18 augustus 2022
7. Factsheet gezondheidseffecten van windturbinegeluid d.d. juli 2021
8. Notitie procedure windpark Goyerbrug, nader informatie d.d. 15 augustus 2022
9. Notitie draagvlak
10. Collegevoorstel d.d. 15 maart 2022
11. Landschappelijke inpassing van het Windpark Goyerbrug

Verantwoordelijke portefeuillehouders college

1e PoHo: Paul van Ruitenbeek

2e PoHo: n.v.t.

Raadsbesluit

Onderwerp:

Windpark Goyerbrug Ontwerp Verklaring van geen bedenkingen



gemeente Houten

Beslispunten:

1. Een ontwerpverklaring van geen bedenkingen (ontwerp VVGB) af te geven voor het planologisch mogelijk maken van het realiseren van Windpark Goyerbrug, bestaande uit vier windturbines met bijbehorende voorzieningen aan de zuidkant van het Amsterdam-Rijnkanaal ter hoogte van de Goyerbrug.
2. Als onderdeel van de ontwerp VVGB milieunormen vast te stellen voor Windpark Goyerbrug, te weten:
 - a. geluidnorm algemeen: maximaal 46 dB Lden maximaal 40 dB Lnight
geluidnorm molenaarswoning Zuwedijk 6: maximaal 53 dB Lden en 46 dB Lnight
geluidnorm molenaarswoning Beusichemseweg 146: maximaal 51 dB Lden en 45 dB Lnight;
 - b. slagschaduw: 0 uur per jaar;
 - c. externe veiligheid: een plaatsgebonden risiconorm van 10-6 voor kwetsbare objecten en 10-5 voor beperkt kwetsbare objecten;
3. De ontwerp VVGB tevens aan te merken als een definitieve VVGB als er tijdens de ter inzage legging van het ontwerp besluit geen zienswijzen worden ingediend die aanleiding geven tot wijziging van de ontwerp VVGB.

Dit is besloten in de openbare vergadering van de raad op 20 september 2022.

De raad van de gemeente Houten,
de plv. griffier,

{{?esl:Signer1:Capture:size(200,100)}}

de voorzitter,

{{?esl:Signer2:Capture:size(200,100)}}

D. Berends

G.P. Isabella